

Opinie: Het is voor sommigen moeilijk te geloven, maar milieubeleid kan werken

21 maart 2019, 03:00

Leen Hordijk • werkte van 1984-1994 aan het modelleren van de zure regen, zowel in Nederland als internationaal

Het is voor sommigen moeilijk te geloven dat beleid succesvol kan zijn en een milieuprobleem grotendeels kan laten verdwijnen. De strijd tegen zure regen heeft dat bewezen.

Vorige week domineerde de klimaatverandering het politieke debat. Een meerderheid van ons parlement wil op basis van wetenschappelijk onderzoek tot actie komen: de emissies van broeikasgassen moeten met de helft omlaag. Alleen de heren Wilders en Baudet en de hunnen geloven het niet. Baudet beweerde zelfs dat klimaatverandering net als zure regen een fabeltje is. De klimaatverandering bestaat niet en de zure regen is er ook nooit geweest. Nu is ontkenning van wetenschappelijke resultaten niet iets van de laatste jaren. Bekend is dat de gezondheidsschade van roken tientallen jaren is ontkend door producenten en lobbyisten. Ook in de klimaatdiscussie is het fenomeen van de 'inconvenient truth' (een ongemakkelijke waarheid) geen onbekende. De geïnteresseerde lezer kan voorbeelden van ontkenning vinden op de website www.climategate.nl en in publicaties van Jaffe Vink in *Trouw* en Simon Roozendaal in *Elsevier*. Ook was er recent een actie van een aantal gepensioneerde hoogleraren die, hoewel niet gespecialiseerd in klimaatonderzoek, de resultaten van onderzoek in twijfel trokken.

Zo af en toe wordt ook een vergelijking gemaakt met een vorm van luchtverontreiniging die in de laatste decennia van de vorige eeuw zeer duidelijk schade aanrichtte, namelijk de zure regen. In het eind van de jaren zestig ontdekte de Zweedse onderzoeker Svante Oden dat er sterk verzuurde meren waren in Scandinavië.

1000 kilometer

Een studie van de OESO (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling) legde daarna het verband met de uitstoot van zwaveldioxide uit kolencentrales, hoogovens en raffinaderijen. Ook werd ontdekt dat zwaveldeeltjes tot wel 1000 kilometer door de wind werden meegenomen voordat ze weer naar de aarde terugkeerden. Zure regen bleek een grensoverschrijdend probleem te zijn dat alleen maar kon worden aangepakt in internationale samenwerking (net zoals dat geldt voor de aanpak van de klimaatverandering). Dit leidde in de jaren 80 en 90 van de vorige eeuw tot internationale afspraken over de vermindering van de uitstoot. Het was toen erg belangrijk dat ook de Oost-Europese landen onder leiding van de Sovjet-Unie meededen, want in die landen was de uitstoot van de verzurende stoffen het grootst. En die internationale verdragen bleken zo succesvol dat de zure regen nagenoeg is verdwenen.

Daarom is het erg misleidend van Baudet en anderen om te redeneren: als we de zure regen nu niet zien, dan is het er ook nooit geweest. Het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) berekende al in 2010: 'De emissies van zwaveldioxide in West-Europa en Nederland zijn sinds 1980 gedaald met 75 respectievelijk 85 procent.'

moeilijk te geloven

Ook de emissie van stikstofoxiden is vanaf eind jaren tachtig gedaald: in West-Europa met 30 procent en in Nederland met 40 procent. De emissie van ammoniak kende in West-Europa sinds 1990 een daling van 10 procent; de afname in Nederland was aanzienlijk hoger en bedroeg 50 procent.' Het is kennelijk voor Baudet moeilijk te geloven dat beleid succesvol kan zijn en een milieuprobleem grotendeels kan laten verdwijnen. Laten we hopen dat het klimaatbeleid net zo succesvol wordt als het beleid om de zure regen tegen te gaan. <